

Willem III op een akker bij Gouda

Bert van der Lingen (*bertvanderlingen@tabakspijp.nl*)

In ons Jaarboek 2016 verscheen een artikel over een fraai vormgegeven complete pijp met de afbeelding van stadhouder-koning Willem III (1650–1702). In datzelfde artikel worden een aantal andere pijpen met zijn portret besproken, waaronder een met de hand gemodelleerd exemplaar dat ooit in Edam is gevonden.

Bij de redactie kwam het bericht binnen dat onlangs op een akker buiten Gouda een vrijwel gelijk exemplaar gevonden is en wil deze bijzondere vondst als aanvulling op het eerder verschenen artikel met onze lezers delen.

De tabaksketel van deze nieuwe vondst is completer dan die uit Edam maar helaas sterk versleten door de zuurhoudende grond. Op deze nieuwe vondst zijn de handmatige, diep gegraveerde lijnen van de haarlokken te zien. De pijp heeft, evenals die uit Edam, geen merk en geen oogje aan de onderzijde van de ketel. De complete pijp die in het Jaarboek is besproken heeft een hoogte van 91mm. De pijp uit Edam 52mm en de onlangs gevonden pijp is 49mm hoog. De hoogte is bij alle pijpen gemeten vanaf de hoek hiel/steel tot het midden van de ketelrand. Ter vergelijking, een standaard tabakspijp uit deze periode heeft een hoogte van ongeveer 38mm. De pijp kan eveneens in de periode 1689-1710 gedateerd worden.

Literatuur:

Haan, R. de, 1987. Een "klein" koningspijpje. PKN 10 (38), p.45-46.

Lingen, Bert van der & Ron de Haan, 2016. Een vorstelijke vondst: Koning-stadhouder Willem III van Oranje. Jaarboek 2016 van de PKN 'Stichting Onderzoek Historische Tabakspijpen' p.9-14.